

soite

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä

SVENSKA SEKTIONENS OCH NATIONALSPRÅKSNÄMNDENS ÅRSRAPPORT 2022

Jussi Salminen
delaktighets- och klientrelationschef

Innehåll

FÖRORD	3
BAKGRUND TILL SEKTIONENS OCH SENARE NÄMNDENS ARBETE	4
NÄMNDENS UPPGIFTER OCH SAMMANSÄTTNING	5
VÄGKOST/FÖRSLAG SOM GETTS AV KAMMAREN	5
SAKKUNNIGA OCH DERAS ÄMNEN VID SAMMATRÄDENA.....	6
UTLÅTANDEN, FÖRFÅGNINGAR OCH BESLUT.....	7

FÖRORD

Vid reformer av social- och hälsovårdens strukturer måste tillgången till tjänster tryggas på både finska och svenska. Med hänsyn till språklagens tillämpning kommer framtida välfärdsområden att jämföras med kommuner. Enligt Finlands språklag är en kommun tvåspråkig om den språkliga minoritetens storlek är minst 3 000 personer eller 8 procent av kommunens befolkning, eller om statsrådet beslutar att förklara kommunen tvåspråkig på förslag av kommunfullmäktige. I Finland finns tvåspråkiga kommuner i Nyland, Kymmenedalen, Egentliga Finland, Österbotten och Mellersta Österbotten.

I Mellersta Österbotten, som är tvåspråkigt, kan vi se tillbaka på 2022 med tillfredsställelse i fråga om tryggheten av svenskspråkiga tjänster. Tillsammans har vi kunnat föra saker som vi anser vara viktiga framåt och i vår organisation främja ett kundorienterat tänkande på båda inhemska språken. All respons och olika former av delaktighet hjälper Soite i att bli mer klient- och patientorienterat och stärka tvåspråkigheten.

I början av året sammanträdde svenska sektionen och i slutet av året nationalspråksnämnden vid behov. Målet har under Soites tid varit att samlas sex (6) gånger per år och så skedde även år 2022. Under rapportåret 2022 samlades svenska sektionen tre gånger under Bengt-Johan Skullbackas ordförandeskap och diskuterade 31 ärenden. Nationalspråksnämnden sammanträdde också tre gånger, nu under ledning av ordförande Marlén Timonen, och diskuterade 36 frågor. Totalt behandlades 67 ärenden under 2022, medan det för jämförelsens skull behandlades 69 ärenden 2021 och 64 ärenden 2020.

År 2022 var en övergångsfas, för i början av 2023 startar 21 välfärdsområden i Finland. Därmed kommer svenska sektionen "officiellt" att bli en nationalspråksnämnd, vilket förhoppningsvis stärker dess ställning en aning. Denna förändring genomfördes hos oss genom att den svenska sektionen omformades till den blivande nationalspråksnämnden vid ett gemensamt möte.

Jussi Salminen

Delaktighets- och klientrelationschef

BAKGRUND TILL SEKTIONENS OCH SENARE NÄMNDENS ARBETE

Lagstiftning

Enligt 33 § i välfärdsområdeslagen (611/2021) ska varje tvåspråkigt välfärdsområde ha en nationalspråksnämnd. Enligt 19 § i Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021) ska Helsingfors stad också ha en nationalspråksnämnd.

Till nämndeledamöter väljs personer som tillhör en språklig minoritet. I välfärdsområdet Österbotten kommer nationalspråksnämnden att arbeta på uppdrag av den finskspråkiga minoriteten i området. Inom andra tvåspråkiga välfärdsområden arbetar nationalspråksnämnden på uppdrag av den svenskspråkiga minoriteten.

Lagarna om vårdreformen omfattar flera förordningar som reglerar hur nationalspråken ska beaktas i förvaltningen och driften av välfärdsområdet;

- social- och hälsovård ska i tvåspråkiga välfärdsområdets område ordnas på både finska och svenska så att kunderna blir betjänade på det språk de väljer, antingen finska eller svenska.
- förvaltningsstadgan ska innehålla sådana föreskrifter som behövs för att genomföra språkliga rättigheter i förvaltningen av välfärdsområdet, enligt vad som föreskrivs i språklagen och annan lagstiftning.
- inom tvåspråkiga välfärdsområden ska strategin ta hänsyn till förverkligandet av språkliga rättigheter i organisationen och produktionen av tjänster.
- ett tvåspråkigt välfärdsområdes sammanträdeskallelser och protokoll från välfärdsområdesfullmäktige och välfärdsområdesstyrelsen för det tvåspråkiga välfärdsområdet, samt sammanträdeskallelser och protokoll för samkommunfullmäktiges, samkommunstämman och samkommunstyrelsen för tvåspråkiga välfärds kommunförbundet ska utarbetas på finska och svenska.
- alla tvåspråkiga välfärdsområden och Helsingfors stad ska ha en nationalspråksnämnd
- tvåspråkiga välfärdsområden måste avtala om ömsesidigt samarbete och arbetsfördelning för att genomföra vissa social- och hälsovårdstjänster på svenska.
- enligt avtalet kan välfärdsområdena utföra sina uppgifter tillsammans, till exempel för att främja förverkligandet av språkliga rättigheter.

NÄMNDENS UPPGIFTER OCH SAMMANSÄTTNING

Den svenskspråkiga sektionens uppgift var bl.a.;

- utreda, bedöma och följa upp vilka effekter beslut som fattats har för det praktiska förverkligandet av de språkliga rättigheterna
- utreda, bedöma och följa upp tillgängligheten och kvaliteten på de tjänster som erbjuds på minoritetsspråket
- lämna förslag på åtgärder för att utveckla tjänster och servicekedjor för språkliga minoriteter
- lämna förslag på åtgärder för att utveckla personalens språkkunskaper
- lämna förslag för att utveckla samarbetet mellan tvåspråkiga områden
- lämna en årsrapport till styrelsen

År 2022 har svenska sektionen bestått av följande personer;

Bengt-Johan Skullbacka ordförande, Jesper Sundström vice ordförande, Max Björkskog, Susanne Hongell, Tapani Myllymäki, Boris Nygård, Marlén Timonen och Kim Yli-Pelkola som representant för Jakobstadsregionen.

Nationalspråksnämnden har år 2022 bestått av följande personer;

Marlén Timonen ordförande, Jesper Sundström vice ordförande, Linda Hagström, Mikael Hagström och Pia Sillanpää.

Mellan 2017 och 2022 hade Soite en svensk sektion och den övergick till en nationalspråksnämnd när välfärdsområdena startade 1.1.2023. Inom vårt välfärdsområde gjordes förändringen "saattaen vaihtaan". Svenska sektionen har bestått av sju ledamöter och nationalspråksnämnden kommer att bestå av fem ledamöter.

VÄGKOST/FÖRSLAG SOM GETTS AV KAMMAREN

- Vidareutveckling av språktillägget och belönande av enheter

- Väggkost för verksamhetsområden för trygghet av tjänsterna för budgetplanering på båda språken
- Serviceboende och intervallplatser

SAKKUNNIGA OCH DERAS ÄMNEN VID SAMMATRÄDENA

02.02.2022

SOSTEs nyhetsbrev för kommunala beslutsfattare

Resurschef Heidi Gleviczky, personalresurser och rekrytering

Verksamhetsområdesdirektör Ritva Jämsä och serviceområdesdirektör Minna Mäkitalo-Rauma,
intervallplatser och deras tillräcklighet

13.04.2022

Kundorienterad utveckling av tjänster med hjälp av Roidu, Teemu Kumpulainen, Roidu

Kick-off event för de svenskspråkiga välfärdsområdena och promemoria om detta, för kännedom

Respons gällande hälsocentralens svenskspråkiga tjänster

15.06.2022

Corinna Tammenmaa, enhetschef vid Justitieministeriet, berättade om nationalspråksnämndens roll inom
välfärdsområdet

Ansvarsområdesdirektör Pia Vähäkangas berättade om äldreomsorgen i välfärdsområdet Österbotten

Ansvarsområdesdirektör Carina Kainberg berättade om möjligheterna att etablera ett svenskspråkigt team
Social- och patientombudsmannens rapport 2021, Tina Sandström

17.08.2022

Erfarenhetsexpert Benita Kivimäki berättade om utnyttjandet av erfarenhetskunskap

Sakkunnig Magnus Enlund talade om invandring i svenskspråkiga områden

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, delaktighetsprogrammet och dess styrgrupp

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, Sitras elektroniska nätplattform Pol.is

Sociala mediekkanaler och Soite, respons

12.10.2022

Rekrytering och inköpstjänster, resurschef Heidi Gleviczky och tillsynschef Vivan Nyman

Respons om dåligt bemötande

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, rapport från Socialchefsdagarna i Sverige

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, respons delårsrapport 1 – 8 / 22

Presentation av Nora Tuurinmaa, ordförande i ungdomsfullmäktige

14.12.2022

SOSTEs aktuella nyhetsbrev, SOSTE

projektchef Elisabeth Kajander och sakkunnig Tiina Markkula, Västra Nylands specialuppdrag relaterat till utveckling (TKIO)

Äldreomsorgsdirektör Karin Simola från Kimitoön berättade om NHG:s rapport angående samarbetet mellan svenskspråkiga välfärdsområden

Projektledare Tanja Witick, aktuellt om Kårkulla

Ulf Stenman, direktör för svenskspråkiga tjänster vid Kommunförbundet, berättade om situationen för svenskspråkiga tjänster

Socialdirektör Tarja Oikarinen-Nybacka berättade om avtalet mellan Österbotten och Soite

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, projektplan för Pol.is-plattformen

Respons om språklig betjäning

Delaktighets- och klientrelationschef Jussi Salminen, NPS-talet för svenskspråkiga tjänster under perioden 1 – 11/2022.

UTLÅTANDEN, FÖRFÅGNINGAR OCH BESLUT

Beslut

- Sektionen godkände för sin del årsrapporten för 2021 och skickade den till Soites styrelse för kännedom.

Utlåtanden/Ställningstaganden

- Utlåtande om förvaltningsstadgan, särskilt vad gäller nationalspråksnämnden
- Utlåtande om servicestrategin
- Utlåtande om 2022 års budget och budgetplan